

WEET JE NOG WEL....

21-11-1957

Dezer dagen hebben wij met verbazing en een tikkeltje weemoed, minuten-lang op enige foto's uit Bussum zitten staren; opnamen op het Bussumse station van een kleine veertig jaar geleden. Daar staan ze op het perron bij elkaar, onze forensen: in vreemde stijve kostumes, met uitgebredde vesten, hoge boorden, en ronde strooien hoedjes op het hoofd (het is zomer). Een hunner kijkt in de krant (kan het „De Bussumsche Courant” zijn?) met ernstig gelaat naar de koersen. Er is ook een oudere zakenman bij, met een baard als Sinterklaas en een glanzende hoge hoed op het hoofd. Bijna alle heren zijn uitgerust met een soort doktersvaliesje en een wandelstok. Bij een der open treinportieren staat een dame, die haar echtgenoot blijkbaar zojuist de coupé binnen heeft zien gaan („Ben je thuis met 't eten?” luidt het onderschrift), gekleed in een lange sleepjurk, met een hoog kapsel.

Nog een andere foto uit Bussum: de Gooise moordenaar! Ge ziet een wonderlijk trammetje, met veel rook en stoom, waarvan blijkbaar zojuist een wagon uit de rails is gelopen. Enige mannen met grote petten en drukdoenerige gebaren lopen er geagiteerd om heen.

Al deze foto's kunt ge, met vele honderden andere uit het Nederland van omstreeks 1907 tot 1929, vinden in een van de meest kostelijke boekwerken, die sinds jaren het licht hebben gezien: „Weet je nog wel...”, uitgegeven bij de De Bezige Bij te Amsterdam. „Een boek vol pluche en plezier” noemt de samensteller, Friso Endt, het in zijn ondertitel. En tal van bekende Nederlanders hebben er aan meegewerkt, waaronder Dr. van Blankenstein, L. J. Jodaan, Wim Kan, Meijer Sluysen, W. van Veenendaal, François Pauwels en Henri Knap.

Het eerste gedeelte bevat een aantal hoofdstukken, waarin op vaak sappige soms weemoedige of humoristische wijze herinneringen worden opgehaald uit die „goede oude tijd” van vóór de tweede, meestal zelfs vóór de eerste wereldoorlog. Die oude Koninginnedagen! De opkomst van de automobiel... Carré van een halve eeuw geleden... Louis Bouwmeester.... Pissuisse („Swiepje” voor Fie Carelsen, die hem hier herdenkt)... Het oude Flora... En véél meer nog.

Voor het overige bestaat het boek uit een schat van foto's uit die dagen, waar gij eenvoudig niet op uitgekeken raakt, en als een bijzondere attractie vele pagina's advertenties en tekst uit bladen als „Het Leven” en „Het Amusantje”. Alleen reeds die oude advertenties vormen voor de hedendaagse

lezer een bron van allerheerlijkst plezier. Ach, welk een goede tijd toen de heer D. Bolle nog voor 75 cent zijn „Complimenteerboek” aanbood: „een handleiding om zich onberispelijk te gedragen in gezelschappen en daarin te spreken, alsmede opgave der verschillende vormen, waaronder invitatiën, bekendmakingen en de antwoorden daarop, met de Titulatuur die aan verschillende Standen in de Maatschappij gegeven wordt. Verder de Regelen der Wellevendheid tot de kleinste bijzonderheden, alsook Toasten, Toespraken, een Bloemspraak en Liefdesverklaringen...”

En dan al die oude liedjes die ge in dit boek terugvindt (De Kamp van Zeist, de Moord van Raamsdonk, Spottlied op Posthuma), die prachtige politieke prenten van Braakensiek, van Mahn (o.a. de beroemde „Abraham de Geweldig”).

En dit is nog niet alles, want als bijlage bij deze uitgave vindt gij een „echt” nummer van het Algemeen Handelsblad van woensdag 27 februari 1907 (directeur Charles Boissevain) met een geïllustreerde reportage van de ramp met de Harwichboot.

En als een wel hèel originele surprise is bij dit boek dan tenslotte nog een grammofoonplaat van 15 minuten ingesloten, waarop Wim... in de reproductie van een aantal oer-oude opnamen aan elkaar praat, sommige overgenomen van wasrollen. Op die plaat

De laatste rit van de Gooise stoomtram, ongeveer 20 jaar geleden. Deze opname is niet de foto in het hierbij besproken boek, maar uit ons eigen archief afkomstig.

beluistert ge o.a. de stemmen van prof. Kokadorus, van Kniertje (mevrouw Esther de Boer—van Rijk in haar beroemde rol uit „Op Hoop van Zegen”), van Dirk Witte, van Buziau, Davids en zelfs van de oude bohémien en levensliederen-zanger E. Jacobs. En ook Speenhoff is vertegenwoordigd: ge hoort zijn tremelo-geluid bij zijn ontstemde gitaar, en hij zingt van zijn bezoek aan de hel, waar hij vele politici en kunstenaars ontmoet, vooral kunstenaars, en drie stoelen gereserveerd ziet, waarvan twee in de artiestenhoek. Die zijn, zegt de duivel, voor Speenhoff en Clinge Doorenbos. En de derde is voor Duymaar van Twist.

„Weet je nog wel...” is vooral voor de ouderen, die deze vóór-oorlogse jaren, speciaal die van 1907 tot ongeveer 1920 hebben beleefd en meégeleefd, een uniek geschenk. Een boek met een beetje milde weemoed, maar ook vol humor en verbazing, dat men iedere keer opnieuw openslaat om met een glimlach bij al die wonderde dingen uit ons nabij verleden te verwijlen. Weët je nog wel....